View the original article

СУСПІЛЬСТВО

«Мексиканець» і плівки НАБУ: як неперевірені звинувачення стають новинами

Петро Кагуй

18 листопада 2026, 06:30

Поширення змісту інтерв'ю чоловіка, який назвав себе Єгором Буркіним («Мексиканцем»), окреслило різницю між блогінгом і журналістикою

Історія із появою у мережі інтерв'ю чоловіка, який представився Єгором Буркіним, оголила дві проблеми українського медіапростору. Буркін, відомий під прізвиськом «Мексиканець», фігурує у матеріалах антикорупційної операції НАБУ і САП «Карфаген» та перебуває в міжнародному розшуку. Водночас особу співрозмовника на відео незалежно не підтверджено.

Перша проблема – оприлюднення неперевірених заяв людини, особу якої не вдалося встановити.

Друга – поширення інтернет-виданнями серйозних звинувачень без достатньої незалежної перевірки.

Попри беззаперечний суспільний інтерес до розслідування «Карфаген», постало питання про межу між висвітленням суспільно важливої інформації та поширенням неперевірених звинувачень.

Відеорозмова, яка тривала близько двох із половиною годин, з'явилася на YouTube-каналі блогера **Василя Тимошенка** і швидко зібрала понад півтора мільйона переглядів. У кадрі спікер не показував обличчя, пояснюючи це міркуваннями безпеки через статус перебування у міжнародному розшуку.

При цьому він сказав, що саме його голос звучить на записах прихованого аудіоконтролю, які раніше оприлюднили **Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) і Спеціальна антикорупційна прокуратура (САП)**.

Великі цифри та гучні прізвища

Основний масив тверджень спікера стосувався функціонування в Україні мережі «сірих», або шахрайських кол-центрів. Спікер оперував вражаючими цифрами без документального підтвердження, заявивши, що до початку операції «Карфаген» в Україні діяли близько 1500 шахрайських кол-центрів, а оборот грошей складав на місяць 2–3 млрд доларів.

▸ «Карфаген»

За словами чоловіка, який дав інтерв'ю, щомісячна плата за прикриття кол-центру зі штатом близько 50 працівників становила 21 тисячу доларів. Цю суму нібито розподіляли між представниками СБУ, Національної поліції та Офісу генерального прокурора – по 7 тисяч доларів представникам кожного відомства. Для більших офісів платежі, за його твердженням, зростали пропорційно до кількості працівників.

А загальний обсяг щорічних корупційних відрахувань правоохоронцям, за його словами, сягав 350–370 мільйонів доларів.

У розмові також лунали звинувачення на адресу чинних та колишніх високопосадовців, про що переповіла низка ЗМІ, серед них були згадані заступник керівника Офісу президента **Олег Татаров**, тодішній генеральний прокурор **Руслан Кравченко**, а також затриманий у межах операції «Карфаген» генерал СБУ **Сергій Дука**, за якого внесли заставу в розмірі 65 млн гривень.

> Кравченко і Дука заперечили висунуті проти них звинувачення НАБУ і САП. Публічної реакції Татарова не було.

Сергій Дука під час засідання ВАКС із обрання йому запобіжного заходу, 6 листопада 2026 року

Суперечка медійників

Поширення змісту інтерв'ю чоловіка, який назвав себе **Єгором Буркіним («Мексиканцем»)**, окреслило різницю між блогінгом і журналістикою. Інтерв'ю Тимошенка перетворилося на монолог спікера, адже автор не ставив гострих чи уточнювальних запитань. У кадрі з боку інтерв'юера не лунали прохання надати докази або підтвердження щодо оголошених сум та озвучених прізвищ.

За оцінкою засновниці ініціативи **«Як не стати овочем» Оксани Мороз**, у блогера від початку не було ні необхідної фахової підготовки, ні мети проводити перевірку

фактів. Окрім того, зауважила вона, автор відео не міг верифікувати співрозмовника.

«Слова Буркіна = слова РФ. Чи є сумніви? Особливо після цього інтерв'ю, яке було чітко за методичкою – одних топити, інших хвалити та так, щоб більше хаосу, більше!» – написала Мороз і при цьому зазначила, що Росія «давно нічого не вигадує – в основі реальні наші проблеми».

Публікація інтерв'ю викликала дискусію серед журналістів і редакторів ЗМІ. Частина медійників поставила під сумнів доцільність поширення змісту сказаного без попередньої верифікації особи та перевірки озвучених тверджень.

Головна редакторка видання **«Бабель» Катерина Коберник** написала, що «Мексиканець» пропонував інтерв'ю багатьом українським медіа. А ті відмовилися, бо перевірити його слова немає жодної можливості. При цьому вона розкритикувала конкретні ЗМІ за детальний переказ слів співрозмовника без перевірки.

> Коберник пояснила, що сам факт розмови з людиною не означає автоматичної згоди на публікацію. Згідно зі стандартами журналістики, якщо співрозмовник висуває звинувачення проти конкретних осіб, редакція має звернутися до них по коментарі, перевірити факти та зіставити отриману інформацію з іншими джерелами.

За оцінкою редакторки «Бабеля», така робота потребувала б значно більше часу, ніж швидке оприлюднення розмови. Вона також наголосила, що редакція не може знімати із себе відповідальність за зміст матеріалу лише тому, що інформацію вже опублікував хтось інший.

Шеф-редакторка **«Детектора медіа» Наталія Лигачова** звернула увагу на мотиви анонімного співрозмовника та можливу мету швидкого поширення запису. На її думку, одним із головних посилів розмови було представлення української державної системи як наскрізь корумпованої, а також дискредитація окремих осіб. Вона припустила, що згодом можуть з'явитися й нові інформаційні кампанії, спрямовані вже проти антикорупційних органів.

Оцінки й інших експертів зібрав «Детектор медіа» в публікації під назвою **«Медійники посперечалися щодо інтерв'ю «Мексиканця»**. Вони демонструють, що професійна дискусія точиться не стільки навколо самого права на інтерв'ю, скільки навколо стандартів його підготовки, перевірки та подальшого поширення.

Іншу думку висловила редакторка політичного відділу **ZN.ua Інна Ведернікова**. Вона наголосила, що навіть можлива інформаційна операція або спроба маніпуляції не скасовує необхідності розслідувати корупційні факти, які вже стали предметом роботи НАБУ. За її логікою, суспільство має одночасно бачити реальні проблеми державних інституцій і розуміти, як Росія може ними скористатися.

Свою позицію висловила й журналістка **Ірина Ромалійська**, ведуча на каналі **«Бутусов Плюс»**.

На її думку, перш ніж публікувати такий матеріал, потрібно було перевірити особу співрозмовника через незалежні контакти, а після запису – перевірити кожне суттєве твердження. Як альтернативу звичайному інтерв'ю вона запропонувала формат журналістського розбору з відповідними застереженнями та контекстом.

Журналістка **Зоя Казанжи** звернула увагу на те, що відмова професійних редакцій від інтерв'ю не зупиняє його поширення, особливо якщо йдеться про можливу інформаційну операцію. За її словами, автори такого матеріалу однаково можуть знайти майданчик і аудиторію.

На думку Казанжи, питання полягає в тому, хто формуватиме порядок денний навколо резонансних заяв – професійні медіа чи блогери. Вона вважає, що якісна журналістика могла б перехопити ініціативу й запропонувати аудиторії власну, доказову інтерпретацію сказаного.

> Сам **Василь Тимошенко** відреагував на критику, заперечивши, що намагався відбілити співрозмовника. Він наголосив, що під час розмови згадував про кримінальні провадження, міжнародний розшук Буркіна та його ймовірну причетність до наркобізнесу.

Тимошенко вважає, що інтерв'ю з такими людьми відбуваються на їхніх умовах, зокрема з попереднім погодженням тем і запитань. Блогер також заявив про інформаційну кампанію проти нього та повідомив, що більше не записуватиме політичних інтерв'ю.

Інфографіка НАБУ

Редакції перед вибором

Коли інформаційна хвиля пішла в медіа, редакції постали перед вибором: як висвітлювати заяву, що вже набрала розголосу, і при цьому не порушити етичні норми.

Скажімо, видання NV відокремлювало заяви співрозмовника від установлених фактів.

Журналісти використали маркери атрибуції: «особа, яка називає себе Єгором Буркіним», «за його твердженнями» та «за його оцінками». Такий підхід допомагає аудиторії розуміти, що перед нею не є встановлений слідством факт.

Окрім того, низка ЗМІ додавала контекст: вказувала статус підозрюваного, нагадувала про його перебування у міжнародному розшуку та наводила хронологію операції НАБУ і САП «Карфаген».

Водночас поширення інтерв'ю в медіа виявило низку проблем і ризиків:

- **Відсутність балансу думок.** Коли у ЗМІ оприлюднюються серйозні звинувачення на адресу посадовців, стандарт вимагає надати позицію згаданих осіб чи відомств (СБУ, Нацполіції, ОГП) або принаймні зазначити, що редакція направила офіційні запити. У перших новинних замітках про це інтерв'ю подекуди позиції обвинувачених осіб не було.

- **Відсутність верифікації цифр.** Цитування слів про «2–3 мільярди доларів» чи «370 мільйонів хабарів» без подання незалежних аналітичних оцінок експертів створює хибне враження, що ці дані є реальними розрахунками.
- **Використання медіа як інструменту.** Особа, яка фігурує у кримінальному провадженні, може бути зацікавлена у формуванні вигідного для себе інформаційного порядку денного, впливі на перебіг розслідування або дискредитації інших його учасників. Тому її заяви потребують незалежної перевірки.

НАБУ та САП 4 листопада заявили про викриття злочинної групи під час операції «Карфаген», до якої входило щонайменше 12 людей. Вона нібито займалася кол-центрами, продажем наркотиків і виробництвом підробленої іноземної валюти

Від інтерв'ю до інформаційної хвилі

Історія з інтерв'ю «Мексиканця» показала, як заяви співрозмовника, особу якого не вдалося незалежно підтвердити, можуть швидко стати новинами.

> За даними моніторингу дослідницько-аналітичної групи InfoLight.UA, протягом 21 години після публікації інтерв'ю було зафіксовано майже 1500 повідомлень із 957 джерел.

Інтерв'ю швидко набуло розголосу в українському інформаційному просторі, після чого російські пропагандистські ресурси використали його для поширення

звинувачень на адресу президента **Володимира Зеленського**, хоча сам співрозмовник заперечував зв'язок із ним.

Ця історія стала предметом дискусії серед українських журналістів про межу між висвітленням суспільно важливої інформації та поширенням неперевірених звинувачень.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
Кол-центри, наркобізнес, «дах» в поліції та СБУ. Що на нових «плівках» НАБУ у справі «Карфаген»

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
Справа «Карфаген»: генерал СБУ Дука вийшов із СІЗО

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
«Відверто ганебно»: президент України прокоментував справу «Карфаген» і звільнення в СБУ

Петро Кагуй

На Радіо Свобода працює з серпня 1994 року. Останнім часом виконує функції вебредактора. Позаштатний автор публікацій. Закінчив історичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка.

Україна | Політика | Суспільство

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.